

ALGUNS ASPECTES TOPONÍMICS D'ARIANY

Bartomeu Clar Monserrat

XXI Jornada d'Antroponímia i Toponímia. Santa Maria del Camí, 2008

RESUM

Es pretén fer una contribució a la toponímia d'Ariany després de la visita a algunes de les possessions del terme municipal i la consulta de diferents documents localitzats a l'Arxiu Municipal de Petra, a l'Arxiu del Regne de Mallorca i la bibliografia que fa referència als municipis de Petra i Ariany. Finalment tota la informació queda reflectida en diversos mapes toponímics que recullen tota la informació obtinguda.

INTRODUCCIÓ

Les primeres informacions sobre topònims localitzats al territori que avui ocupa el terme municipal d'Ariany són del llibre del repartiment de Mallorca. En aquest llibre, cabdal dins la nostra història, apareixen els rahals Arian i Caldaritx, tots dos dins el districte de Petra que van correspondre a la porció del rei. El rahal Arian fou cedit a Bartomeu d'Aulona i el rahal Caldaritx a Alfonso Martínez. (ROSSELLÓ VAQUER, 1994, p. 7).

Al llibre del repartiment podem trobar altres topònims com Xutalell que es correspon amb s'Estorell. (ANDREU,2000) L'Alqueria Caro es correspon amb el que actualment coneixem com Son Reixac i el corral Sibil és en realitat l'evolució del topònim del corral de na Sibilia, peca de terra de 10 quarterades que apareix a l'acta de la fundació de la vila de Petra l'any 1300 (ANDREU,2000).

A partir d'aquest bessó, el nombre de topònims recollits fins dia d'avui arriba als 292, amb una densitat d'uns 13 topònims per quilòmetre quadrat, quantitat gens menyspreable. Això fa d'Ariany un municipi amb una riquesa toponímica elevada que encara pot augmentar si els investigadors s'engresquen a situar sobre el mapa noms de tanques, cloves i pous.

* Col·laborador del Grup de climatologia, Riscs geogràfics i Territori de la Universitat de les Illes Balears

METODOLOGIA

S'han consultat els arxius on es podia trobar informació relativa a Petra i Ariany (fins fa 27 anys inclòs dins el terme municipal de Petra), a la vegada s'ha consultat la bibliografia a l'abast i finalment s'ha fet el necessari i, a la vegada indispensable, treball de camp per poder conèixer la realitat geogràfica del municipi i poder entendre el perquè d'alguns dels seus noms de lloc.

Els topònims recollits s'han agrupat per possessions o per contrades per tal de poder fer un mapa de detall on hi sortissin els topònims recollits de forma acurada.

RECULL DE TOPÒNIMS D'ARIANY

Com ja he esmentat, el recull toponímic d'Ariany s'ha fet per contrades o per possessions, pentinant de nord a sud el terme municipal. Es comença per la possessió de sa Cabaneta i s'acaba per las de S'Estorell i Son Bacs.

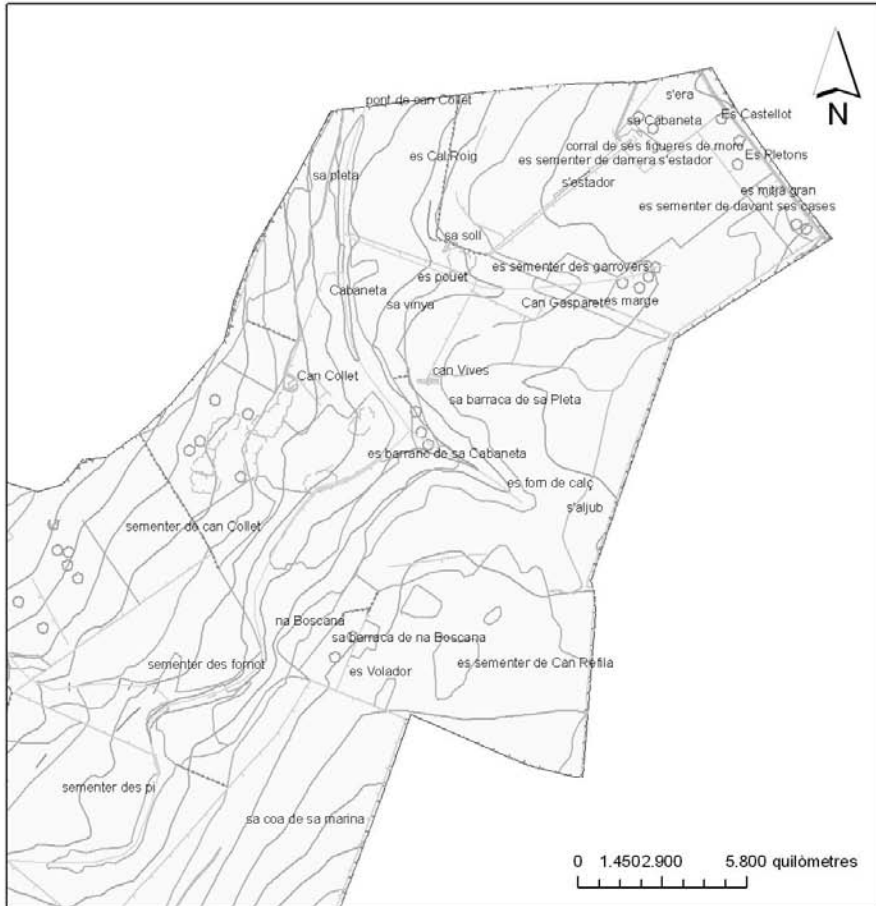
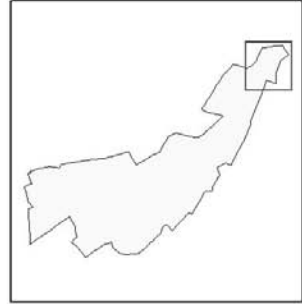
Sa Cabaneta

Apareix al Cadastre de 1685. Era una propietat de Gual Moix i estava valorada en 1.600 lliures. Apareix al plànol de Peña(1864) i al Mapa General de Mallorca (1962).

Informador: Jaume Gomila “de Son Boscanet” i Geròni Vanrell “de can Petit”.

1. Sa tanca de s'era
2. S'era: apareix al plànol de Peña 1864
3. Es molí
4. Es pletons
5. Es castellet
6. Es mitjà de sa cova: petita pleta sense roturar on l'informador ens diu que hi havia una cova que es va tapar de reble.
7. Es corral de ses figures de moro
8. sa pleta
9. Es sementer de davant ses cases: sementer on hi ha cultiu de figuera amb les següents varietats: - bordissot blanca; bordissot negra; coll de dama negra, paretjal; blanqueta; angelina; Albacor; calderona; porquenya; de la roca; d'Hortella; de la senyora i rotja.
10. Ets estadors
11. Ses rotes noves
12. Can Gasparet
13. Sa soll

Toponímia d'Ariany. Sa Cabaneta

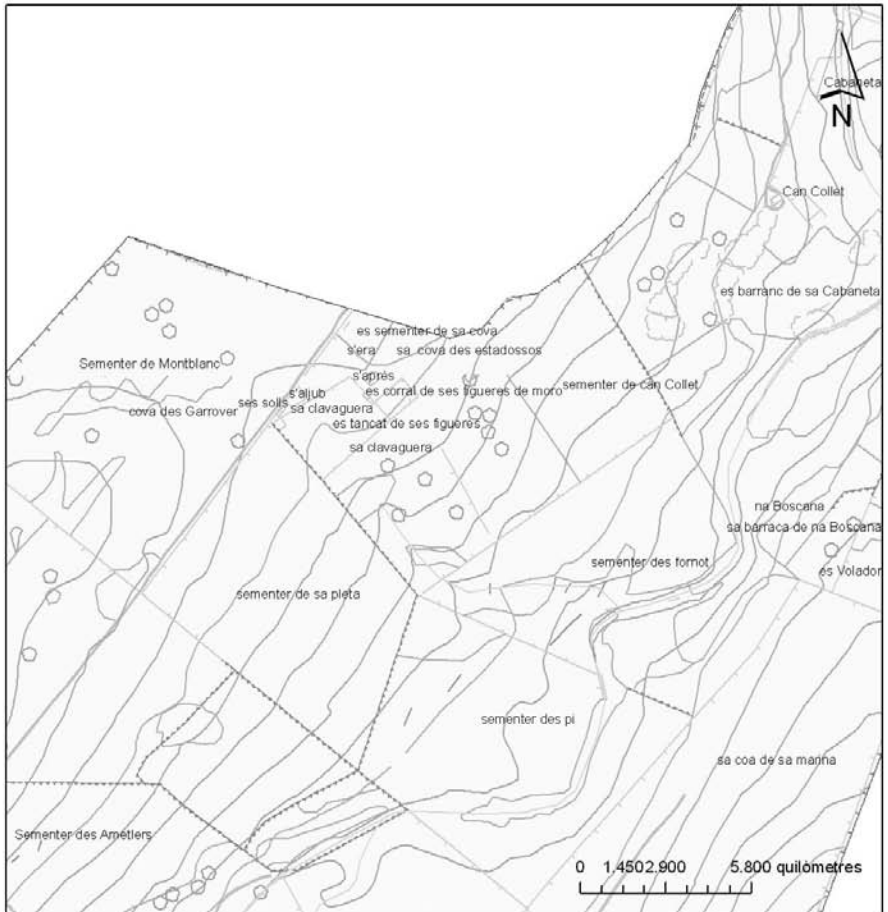
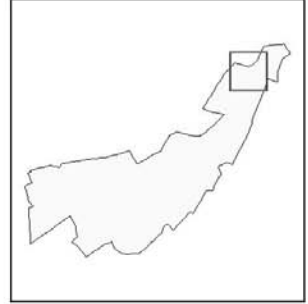
14. Sa barraca des porcs
15. Sa pleta
16. Can Vives
17. Sa vinya
18. Es pouet
19. Es Cal Roig
20. Es sementer des Garrovers
21. Es barranc de sa Cabaneta. Nom que pren el torrent de Son Real al passar per les terres de Sa Cabaneta
22. Na Boscana
23. Sa barraca de na Boscana
24. es sementer de can Refila
25. Es volador
26. Aljub des estadors
27. Aljub de devora es sementer de can Refila; apareix al Plànol de Peña
28. Es marge: es tracta d'un gran parat d'uns 22 metres de llargària i 3,5 metres de gruix que inhibeix l'escorrentia superficial que, en episodis de precipitacions intenses, prové del sementer de davant ses cases. Prop d'aquest parat n'hi ha un altre de menors dimensions.
29. Can Collet
30. Sa Pleta
31. Pont de Can Collet

Son Boscanet

Informador: Jaume Gomila “de Son Boscanet” i Geròni Vanrell “de Can Petit”.

1. Sementer de Can Collet
2. Sementer des Fornot
3. Sementer des Pi
4. Sa Pleta
5. Es corralet de s'Aljub
6. Sa cova des Garrover: cova de petites dimensions que té una coberta de pedra en sec. Servia d'estador pels anyells acabats de desmamar. Pareix ésser que fou una cova d'enterrament.
7. Es corral de ses Figueres de Moro
8. Tanca de ses Figueres
9. Sementer de Montblanc
10. Tanca de s'Era
11. Tanca de sa Cova

Toponímia d'Ariany. Son Boscanet

Sa cova dets estadors, un topònim ben viu.

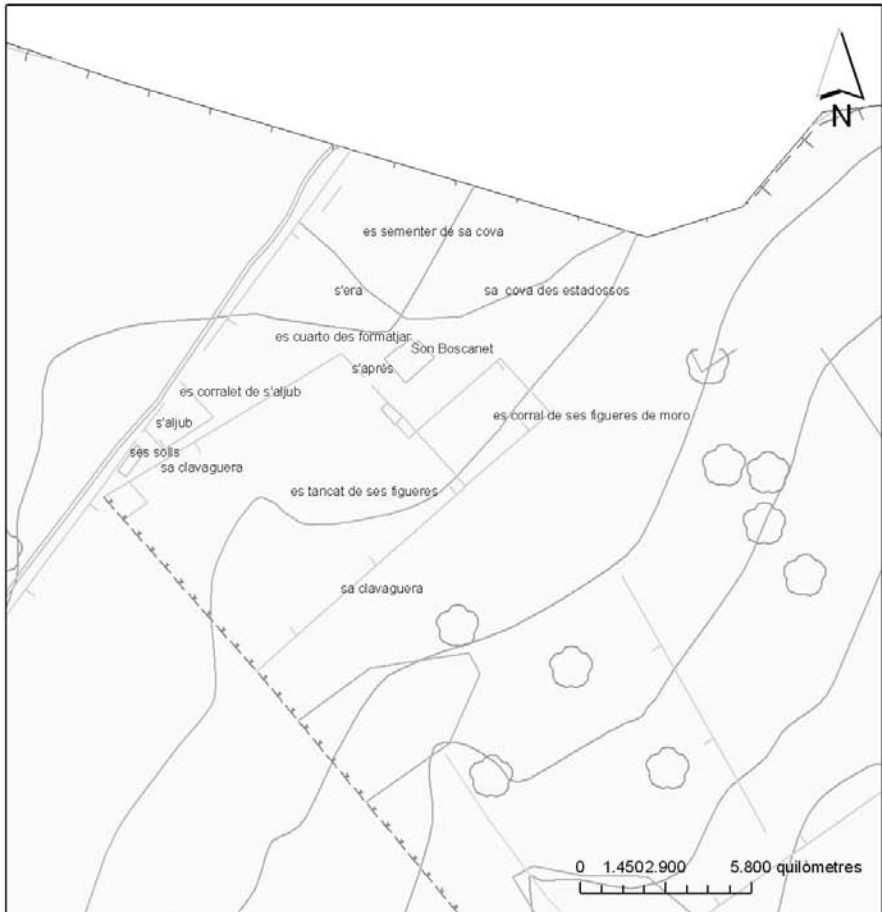
12. Cova des Estadors. Fou una cova d'enterrament. Actualment encara s'utilitza com a estador per a la guarda d'ovelles de Son Boscanet. Al Mapa General de Mallorca apareixen les coves de Son Boscanet. Es corresponen amb les coves des Garrover i la Cova des Estadors.

18. S'après

19. Es cuarto des formatjar. Dependència de la planta superior de la possessió de Son Boscanet destinada a aquesta activitat.

20. Sa Clavaguera. Obertura feta a la paret de sa tanca de ses figueres per tal de deixar passar les ovelles.

Toponímia d'Ariany.
Son Boscanet (detall)

Son Boscà

Aquesta possessió era coneguda antigament amb el nom de Fontanes, topònim que encara perviu a l'aljub de la possessió, situat prop de la partió amb Ses Comunes. Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784). Apareix al Mapa General de Mallorca (1962).

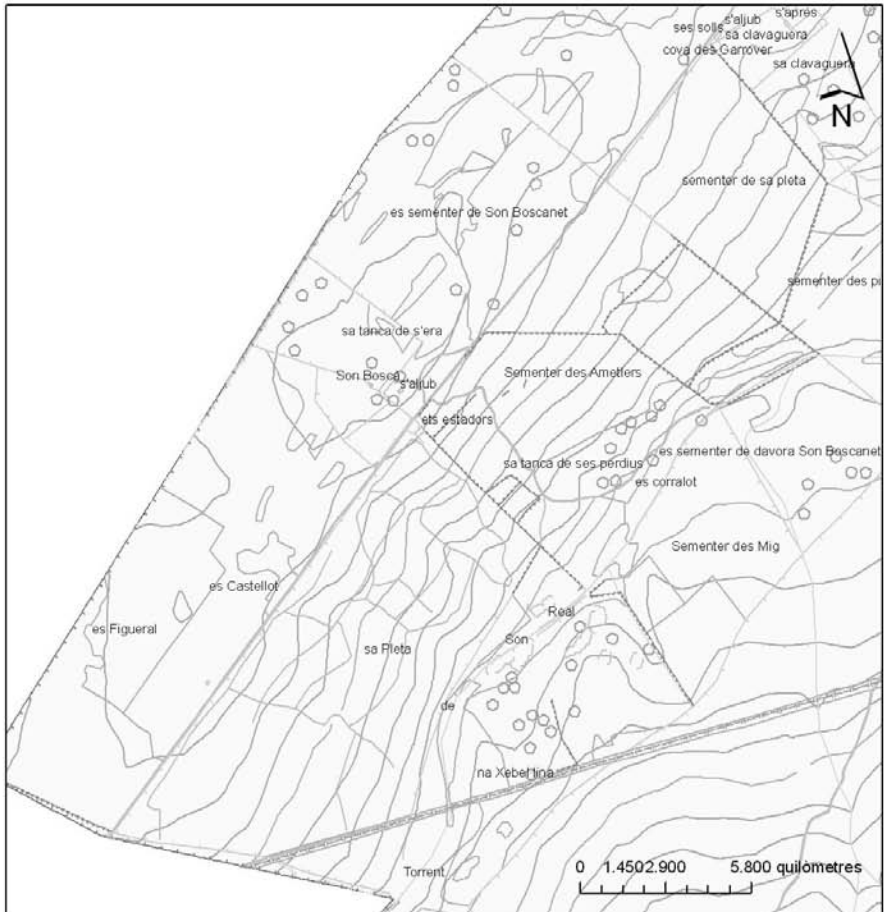
Informador: Antoni Font "Es Carter", Jaume Gomila "de Son Boscanet" i Jeroni Vanrell "de Can Petit".

1. Es sementer de Son Boscanet
2. Sementer des Ametlers
3. Es Corralot
4. Sementer des Mig
5. Sa tanca de ses Perdius
6. Sa Pleta
7. Es Estadors

L'aljub de Fontanes.

Toponímia d'Ariany. Son Boscà

8. Sa tanca des Porcs
9. Ses Cases
10. S'era: apareix a Peña
11. Ses Figueres de Moro
12. Sa tanca de s'Era
13. Es Castellot
14. Es Figueral
15. Na Sebel·lina. Apareix al Mapa General de Mallorca (1962)
16. Aljub de Fontanes: la possessió de Son Boscà era coneguda antigament amb el nom de Fontanes, Jaume Andreu . pervivència d'un topònim que es manté a aquest dipòsit.

Ses Comunes

1. Sa Coa de sa Marina
2. Es forn de calç
3. Sa Rota plana
4. Es corral Sibil: Pareix ésser que es tracta de l'evolució del topònim del segle XIV Es corral de na Sibilia, que apareix als documents sobre els plets de ses comunes de Petra amb el topònim de corral Sibili (Andreu, J. 2000) Apareix al mapa titulat "Plante de la Mola entre sin possessions de Garau" (Andreu, J. 2000) i a la vegada al document d'ordinació de la vila de Petra de l'any 1300. Pareix ésser que la hipòtesi feta per Andreu és ben argumentada.

Es corral de na Sibilia. Detall del mapa "Plante de la Mola entre sin possessions de Guerau".

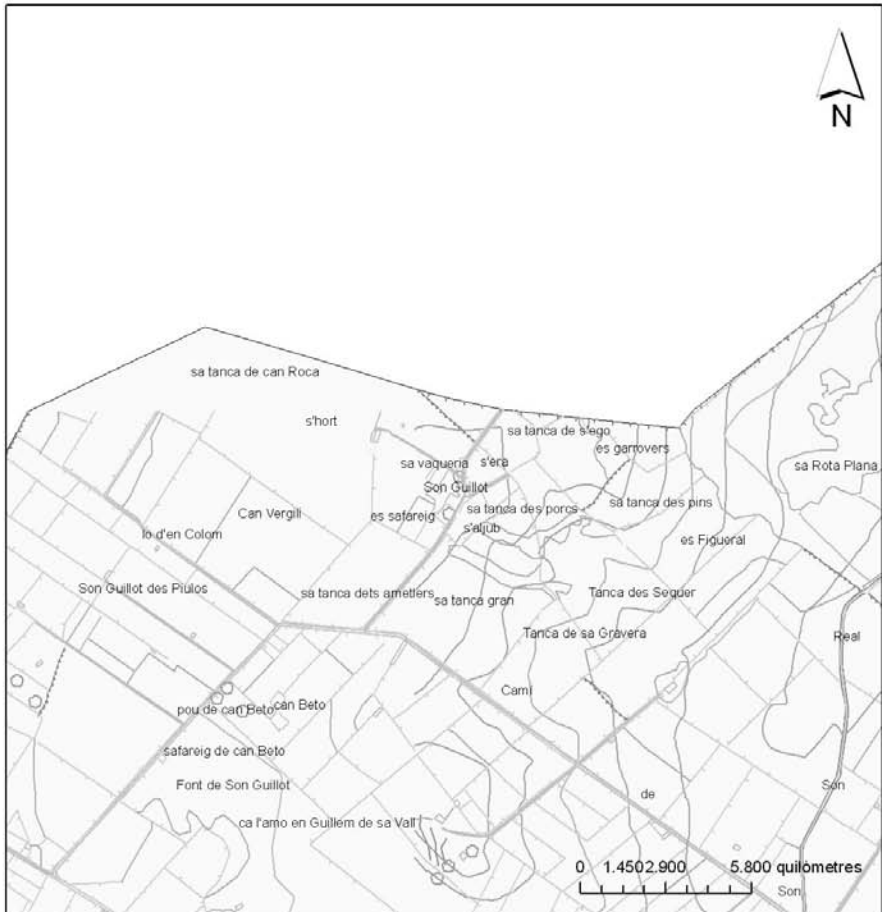
Son Guillot

Antigament era coneguda amb el nom de Bocatí (Rosselló Vaquer, 1994). Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784). Al Mapa General de Mallorca apareix amb el topònim de Son Guillot Vell.

Informador: l'amo en Biel de Son Guillot.

1. Sa tanca de Can Roca
2. Sa tanca de s'ego
3. Es garrovers

Toponímia d'Ariany.
Son Guillot i establits
de Son Guillot

4. Es Figueral
5. Tanca des Sequer
6. Sa tanca Gran
7. Sa tanca de sa Gravera
8. Sa tanca des Porcs
9. Sa tanca de s'Hort
10. Sa tanca des Pins
11. Es Safareig
12. S'Aljub
13. S'Era
14. Sa Vaqueria
15. Can Vergili. Apareix al Mapa General de Mallorca, 1962

Establits de Son Guillot

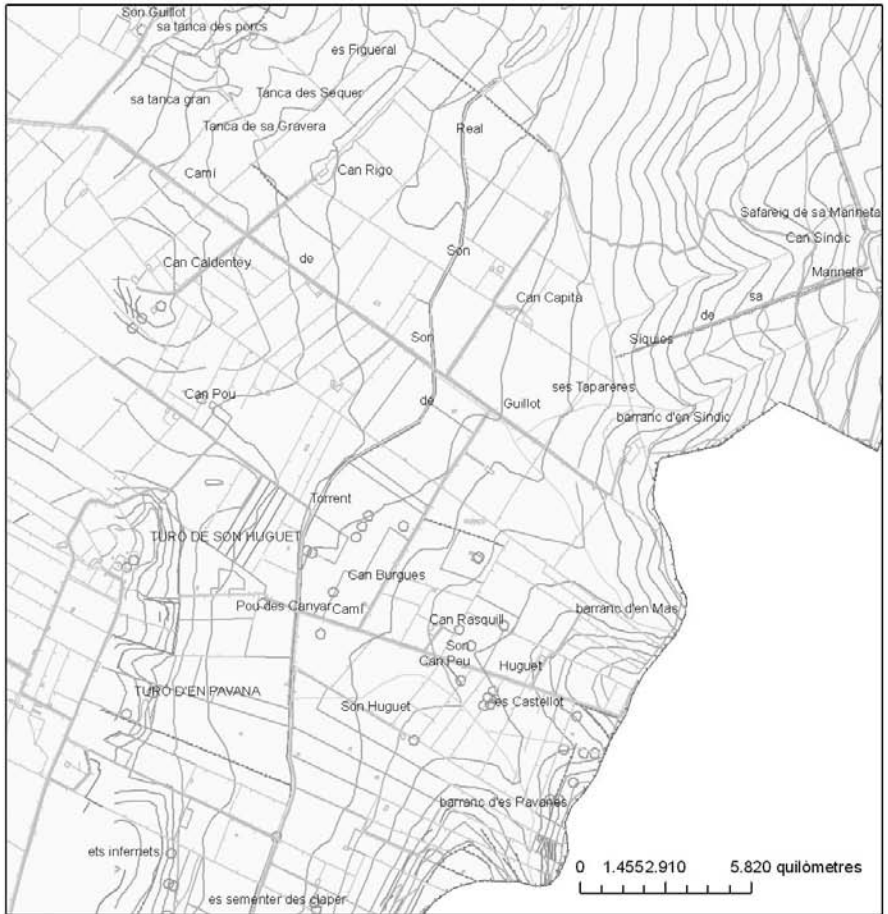
1. Son Guillot dels Piulos
2. Son Guillot d'en Colom
3. Can Beto. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
4. Pou de Can Beto
5. Pou dets Iguals
6. Font de Son Guillot. Apareix al Mapa General de Mallorca de Josep Mascaró Passarius
7. Safareig d'en Beto
8. Ca l'amo en Guillem de sa Vall

Son Huguet

Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784).

1. Can Capità
2. Can Rigo Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
3. Can Caldentey .Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
4. Can Pou
5. Can Síndic
6. Can Burgues Apareix al Mapa General de Mallorc 1962.
7. Can Resquill
8. Ses Tapareres
9. Can Peu. Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
10. Es castellot
11. Can Pou

Toponímia d'Ariany. Son Huguet

12. Barranc d'en Síndic
13. Barranc d'en Mas
14. Barranc des Pavanès
15. Son Huguet. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962 amb el topònim Son Huguet Vell.
16. Turó d'en Pavana
17. Can Pavana. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
18. Turó de Son Huguet
19. Pou des Canyar. Apareix al plànol de Pere d'Alcántara Peña (1864) i al Mapa General de Mallorca 1962.
20. Can Xorreta Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
21. Can Pipo
22. Son Huguet de dalt. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.

Calderitx

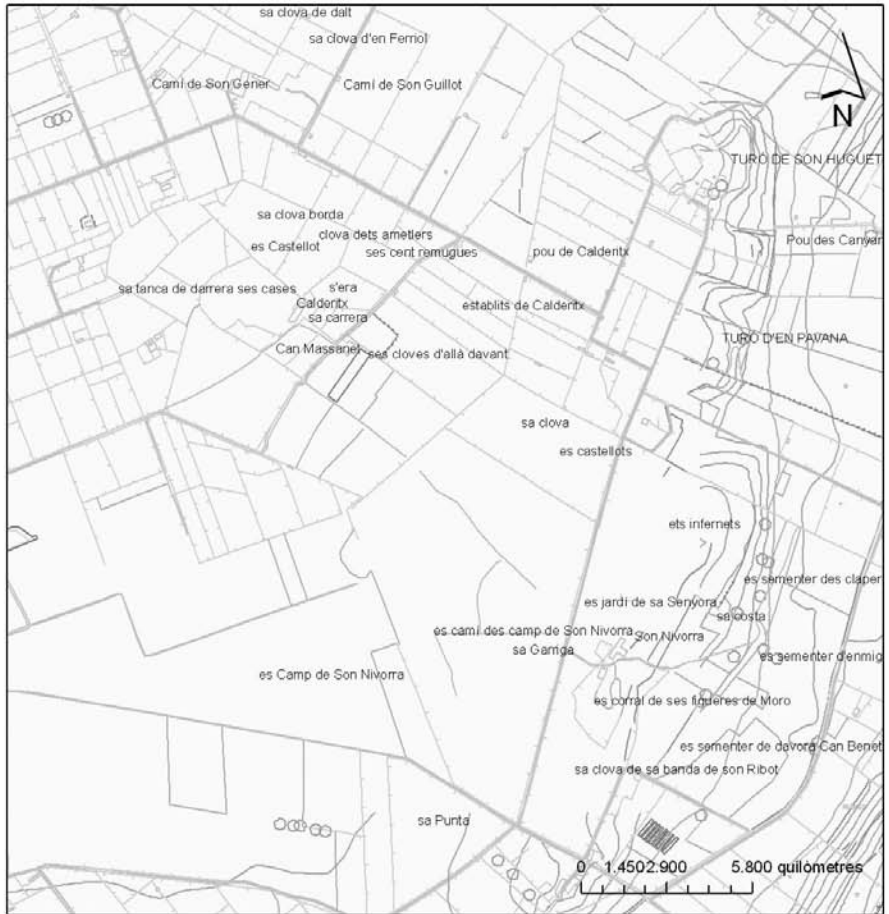
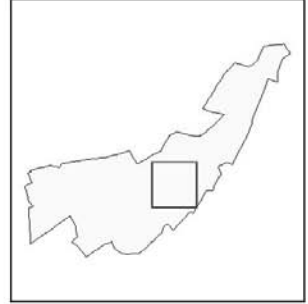
Al *Capbreu de les divisions del Regne de Mallorca* apareix el Rahal Caldaruxchi (amb nota marginal al costat Caldarig) amb una extensió de V jovades “*Et és del senyor Infant e dóna-la an Anfonso Martiniz*”. Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784) i al Mapa General de Mallorca, en aquest darrer cas amb el topònim Calderitx Vell. El topònim apareix grafiat de diferents formes als diferents documents i bibliografia consultada:

- 1232: Caldaruxchi – Caldarig (RossellóBordoy, 2007)
- 1505: Caldarig (ARM, D-1252)

Cases de Calderitx.

Toponímia d'Ariany. Calderitx

- 1508: Calderitx (Rosselló Vaquer. 94)
- 1784: Calderix (Despuig, 1784)
- 1962: Calderitx(Mascaró, 1962)

Informadors: Antònia Pascual i Guillem Pascual “de Calderitx”.

1. Ses cloves d'allà davant
2. Clova de s'era
3. Ses Figueres de Moro
4. Sa Carrera
5. Es Corralet
6. Sa clova de ses cent remugues
7. Sa Clova dets ametlers o sa tanca d'enmig
8. Sa Clova Borda
9. Es Sequer
10. Es Castellot
11. Sa tanca de darrera ses cases
12. Ses Cloves Primes
13. Can Massanet Apareix al Mapa General de Mallorca 1962

Establits de Calderitx

1. Pou de Calderitx
2. Can Bauçà
3. Can Puput Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
4. Can Corba
5. Clova de ses Tapareres Apareix al Mapa General de Mallorca 1962
6. Clova d'en Pep Digón

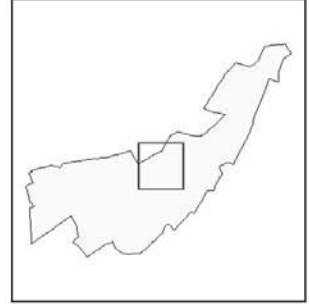
Son Gener

L'actual son Gener es correspon amb el Rafal de Caldaritx. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.

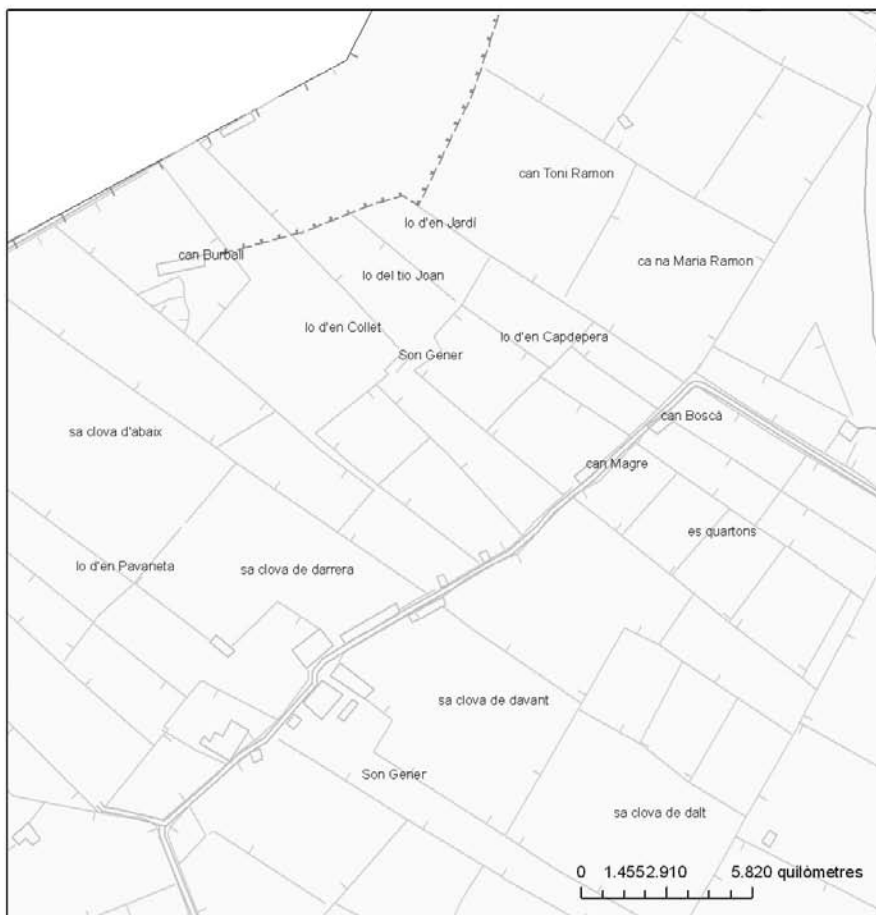
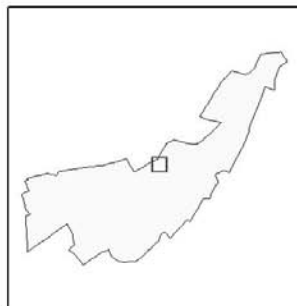
Informador: Martí Capó Barceló “de Son Ribot” i Blai Mestre “de Son Gener”.

1. Can Branca
2. Can Blai
3. Can Tumbet
4. Sa clova d'en Ferriol

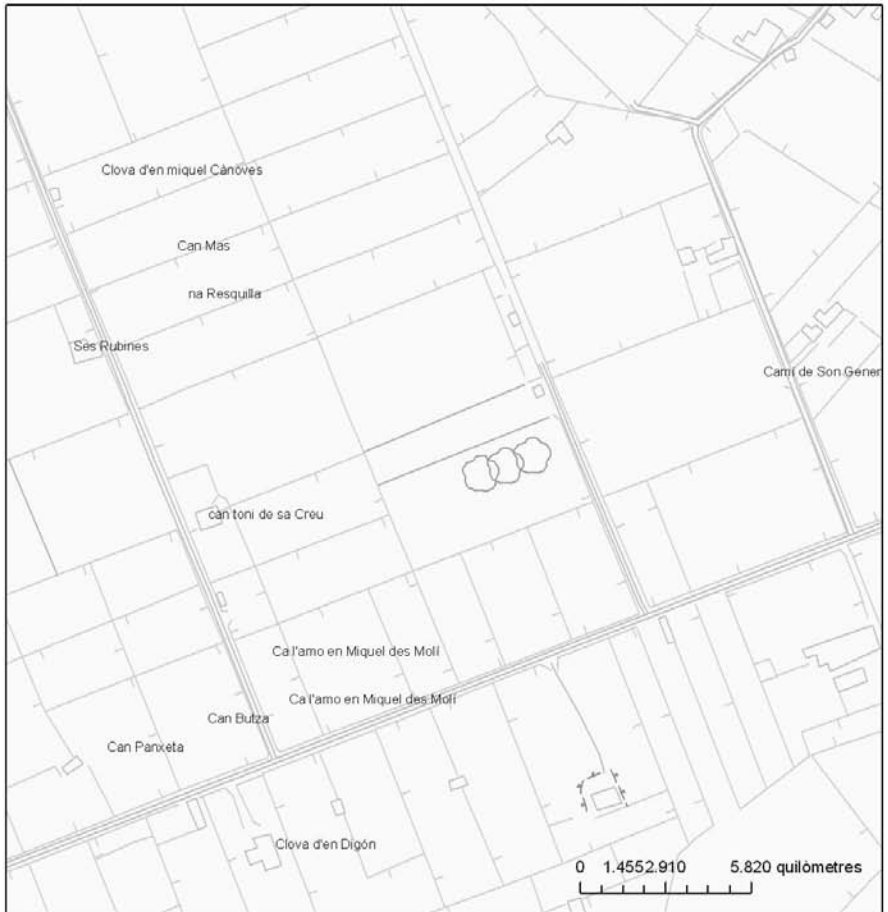
Toponímia d'Ariany. Son Gener

Toponímia d'Ariany. Son Gener 1

Toponímia d'Ariany. Son Gener 1

5. Sa clova de dalt
6. Sa clova d'enmig
7. Sa clova de darrera
8. Sa clova d'abaix
9. Lo d'en Pavaneta
10. Ca na Jaumeta
11. Can Burball
12. Lo d'en Collet
13. Lo del Tio Joan
14. Lo d'en Capdepera
15. Es cortons
16. Can Toni Ramon
17. Ca na Maria Ramon
18. Can Magre. Apareix al Mapa General de Mallorca amb el topònim Can Magre
Diners
19. Can Boscà
20. Ca l'amo en Joan de Son Huguet
21. Son Gener dels Tecos
22. Can Tubet. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962
23. Can Síndic. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962
24. Can Toni de sa Creu
25. Can Miquel Cànoves
26. Can Mas
27. Na Resquilla
28. Can Resquill
29. Can Butza
30. Ca l'amo en Miquel des Molí
31. Ses Rubines
32. Can Ruat. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962

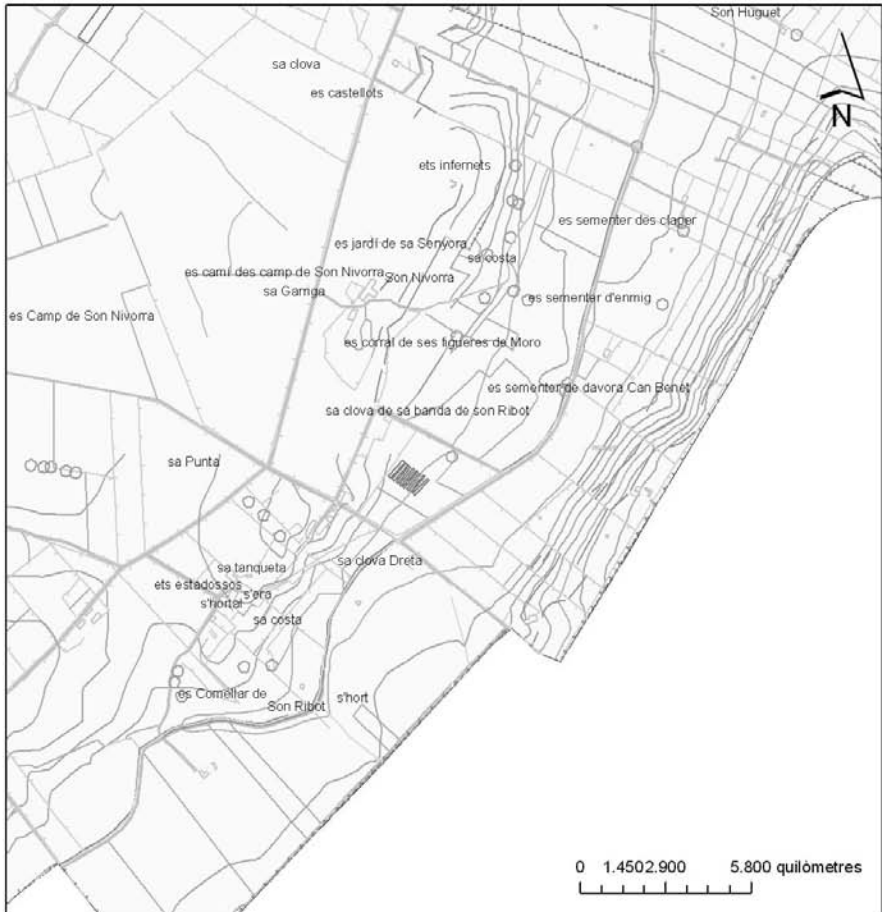
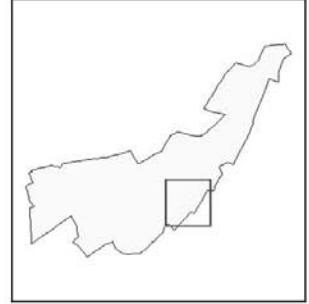
Son Nivorra

Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784). Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.

Informador: Miquel Font Bauçà "llebre" o "de Son Nivorra".

1. Es Castellots
2. Sa Clova
3. Camí des Camp de Son Nivorra. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
4. Es camp de Son Nivorra
5. Ets infernets

Toponímia d'Ariany. Son Nivorra

6. Sa Garriga
7. S'era
8. Es jardí de sa Senyora
9. Ets estadors
10. Es corral de ses figueres de moro
11. Sa Clova de sa banda de Son Ribot

Son Ribot

Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784). Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.

1. Sa tanca de na Pixedis
2. Sa vinya
3. S'hort
4. Sa costa dreta
5. Es comellar de Son Ribot
6. Sa costa
7. Sa Punta
8. s'Era

Son Rul·lan

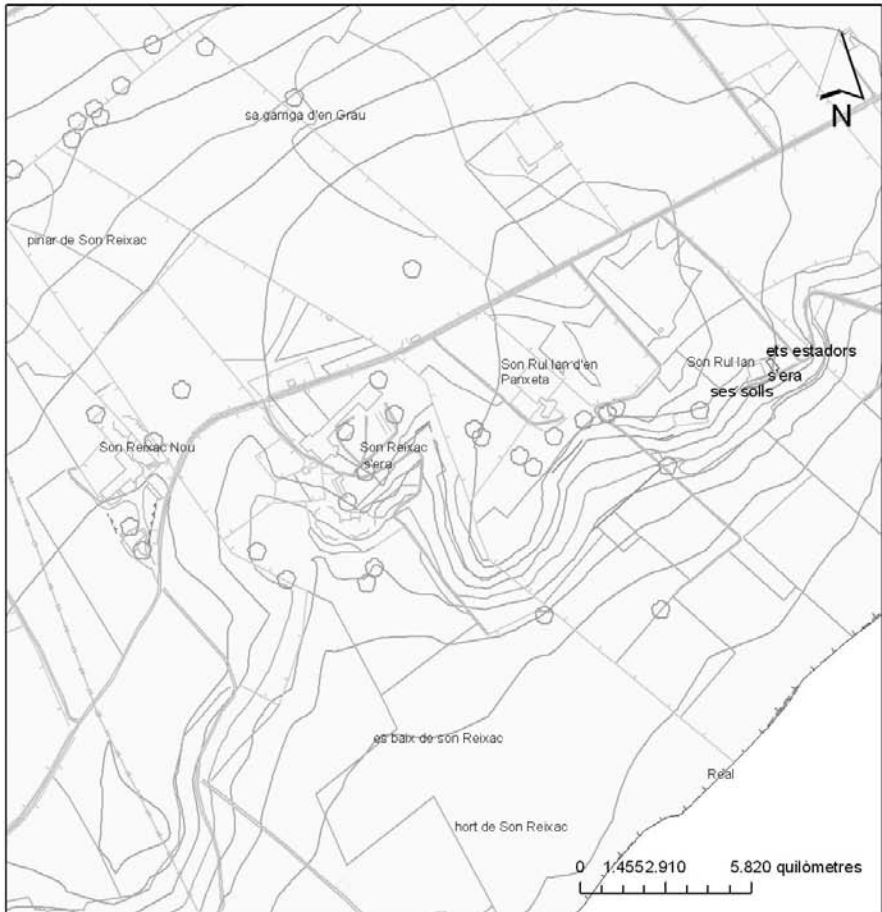
1. S'era
2. Ses solls
3. ets estadors de Son Rul·lan
4. Son Rul·lan d'en Panxeta

Son Reixac

Antigament coneguda com a Caro, apareix al llibre del repartiment: *Alqueria Caro XIII jovades Et es d'en R.Pexonat de Marsela*". Al mapa titulat "*Plante de la Mola entre sin possessions de Garau*" (circa XVI) (Andreu 2000) apareix: "*possessio dita Sô Reixac y âtigament dita Caro de misser Guerau*" Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784) i al Mapa General de Mallorca 1962.

1. S'era
2. Baix de Son Reixac

Toponímia d'Ariany. Son Reixac

3. s'Hort de Son Reixac
4. Son Reixac Nou
5. Pinar de Son Reixac

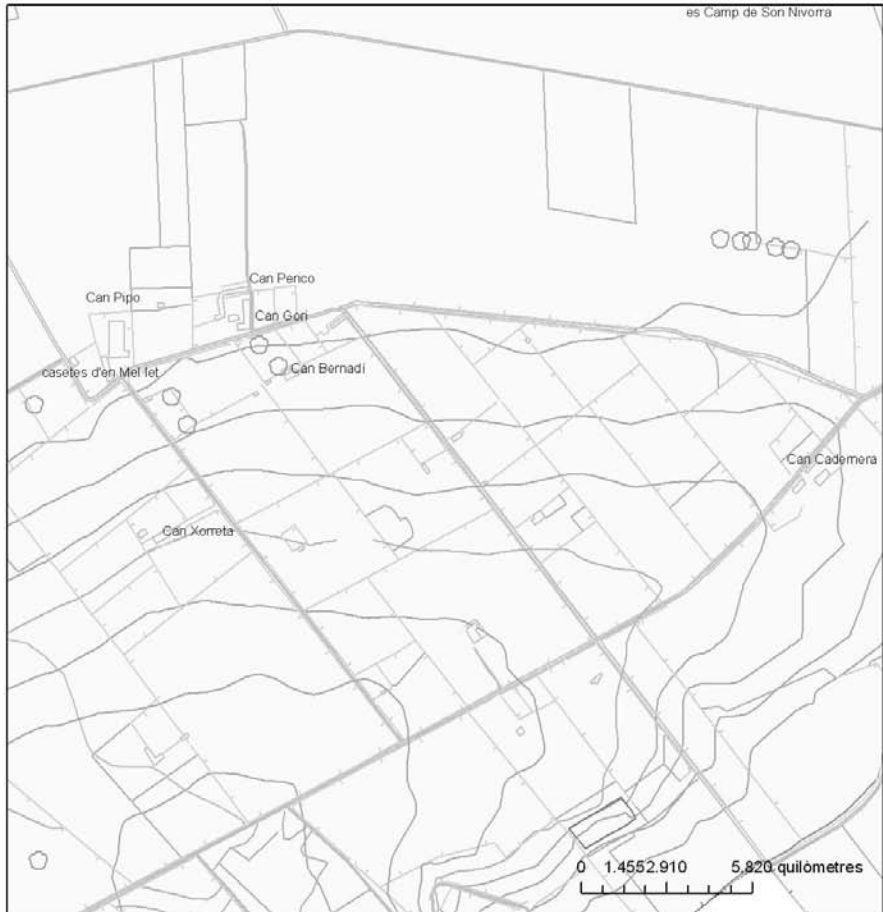
Prop del camp de Son Nivorra

1. Can xorreta
2. Can Bernadí Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
3. Can Gori
4. Can Perico Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
5. Can Pipo
6. Casetes d'en Mel-let. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962 amb el topònim Casetes d'en Merlet.

Contrada de ses Barqueres

1. Sa garriga d'en Grau
2. Es Camp Cucurutx. Pareix ésser l'evolució del topònim camp cruix; camp dit cruix que ha evolucionat fins al Camp Cucurutx que coneixem. Les fonts documentals i bibliogràfiques així ho pareixen confirmar: "Àries Ferrandis establí dues peces de terra del camp dit Cruix i tres de l'alqueria Ariany més vinya i figueral. Les cases confronten amb l'alberg d'Ariany, cases de Tomàs Deyà, cases de Bernat Julià, quintana comuna... camí d'en botarell..." a 1511 apareix una sort de Blai Poses dita camp de Creus a 1675 Francesc Cotoner tenia un camp prop del lloc d'Ariany anomenat cucuruix (Rosselló Vaquer,1994) Aguiló explica convincentment i amb dades segures el topònim *Es Camp Cucurutx* des d'un *Campocrux* del 1356, procedent de Campo crucis. Apareix al Mapa General de Mallorca amb el topònim Camp Cucurutx.
3. Camí de sa Garriga d'en Grau
4. Es Campet
5. Sa Barquera Apareix al Mapa General de mallorca 1962 amb el topònim ses Barqueres.
6. Can Toni de sa Vall
7. Son Reinés
8. s'Hort des Tecos
9. Can Sal. Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
10. Son Eixut
11. Son Guineu abans dit el Rafalàs. Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784) i al Mapa General de Mallorca amb el topònim Son Guillot Vell.
12. Son Gibert. Als Estims Generals de 1578 era de Bartomeu Gibert Apareix al Mapa

Toponímia d'Ariany. Prop des Camp

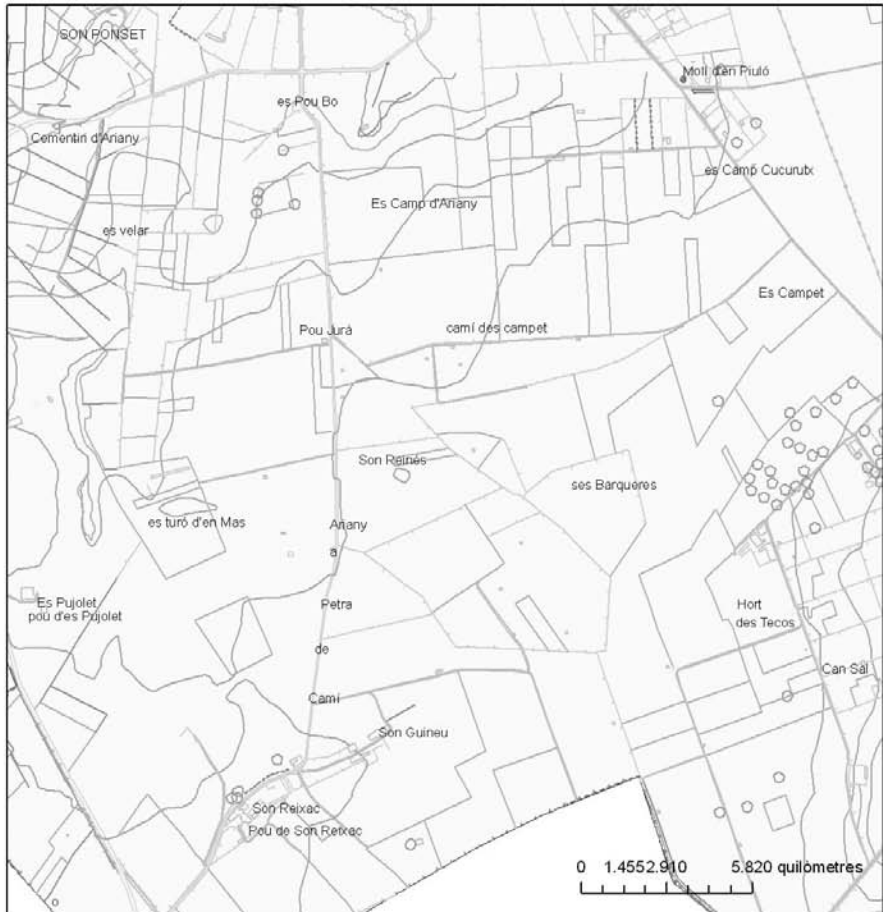

- de Mallorca del Cardenal Despuig (1784). Apareix al plànol de Pere d'Alcántara Peña (1864) Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
13. Pou de Son Gibert. Apareix al plànol de Pere d'Alcántara Peña (1864)
14. Es Pou Bo Les referències documentals del Pou Bo són nombroses, així el topònim el Pou Bo arriba a constituir un punt de referència per la localització de peces de terra. Al cadastre de 1717 apareix el topònim el pou Bo, a aquest mateix cadastre podem llegir “Gabriel Torrents paga 70 lliures per: mitge q.da de terra al pou bo, alou de Dⁿ Cotoner antes del compte de Pere Mestre Alicant son sogre” Al cadastre de 1800 tornam a trobar referències documentals d'aquest punt d'extracció d'aigua: Bernat Ribot tenia 2 quartons de terra valorats en 119 lliures al Pou Bo. Apareix al mapa de Pere d'Alcántara Peña, concretament apareix al plànol Y a escala 1/2500. Apareix al Mapa General de Mallorca de Josep Mascaró Passarius
15. Es Pou Jurà Sembla que és d'època islàmica. Segurament el nom Jurà és una deformació de “Jussà”, que significa de la part de baix, lloc on està situat aquest pou, en contraposició al pou Bo que és a major altitud. Apareix a la secció Y amb el número 303 al mapa de Pere d'Alcántara Peña 1864. AMP sense signatura. Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
16. Son Ponset

Pou Jurà.

Toponímia d'Ariany. Ses Barqueres

17. Es Velar
18. Es Pujolet Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
19. Es Camp d'Ariany. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
20. Pou des Pujolet
21. Ses Rotes Velles. Apareix al Mapa General de mallorca 1962. Conjunt de rotes situades prop del pou Jurà.

Son Siurana

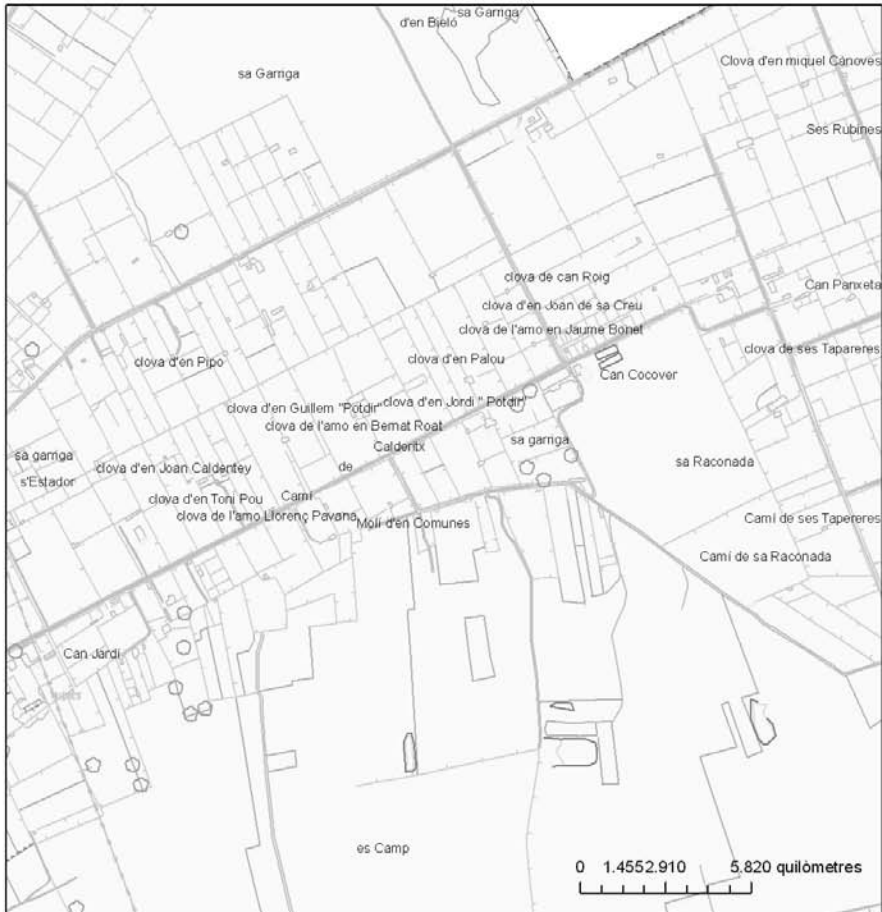
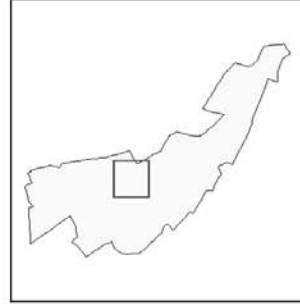
Apareix al Mapa General de mallorca 1962.

1. Molí d'en Piulo. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
2. Sa Cova
3. S'Alberg Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
4. Molí d'en Marinero
5. Molí d'en Piulo Apareix al Mapa General de Mallorca 1962
6. Molí d'en Comunes
7. Molí d'en Rigo
8. Molí d'en Gener Apareix al Mapa General de Mallorca 1962
9. Molí d'en Benet Apareix al Mapa General de Mallorca 1962
10. Sa figuereta
11. Can Cadernera. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.
12. Sa Garriga d'en Bieló
13. Garriga de Son Ciurana
14. Son Ponset
15. Clova de l'amo Sebastià Ribes
16. S'Estador
17. Clova de sa Casa
18. Sa garriga
19. Clova d'en Joan Caldentey
20. Clova d'en Pipo
21. Clova d'en Toni Pou
22. Clova de l'amo Llorenç Pavana
23. Clova de l'amo Bernat Roat
24. Clova de l'amo Llorenç Ximena
25. Clova de Ca l'amo Joan des Senyor
26. Clova d'en Guillem "Potdir"
27. Clova d'en Joan "Potdir"
28. Clova d'en Palou
29. Clova de Ca l'amo en Joan de sa Creu
30. Clova de Ca l'amo en Jaume Bonet
31. Clova de Can Roig

Toponímia d'Ariany. Son Siurana

Toponímia d'Ariany. Son Siurana 1

32. Sa Garriga
33. Can Cocover
34. Can Jardí
35. Can Molines
36. Can Pascual. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962

Sa Canova

Contracció de sa Casa Nova, topònim documentat al segle XVI. Al mapa de Despuig (1784) la contracció ja és un fet i apareix el topònim la Canova. Apareix al plànol de Peña amb el topònim Sa Canova. Apareix al Mapa General de mallorca 1962.

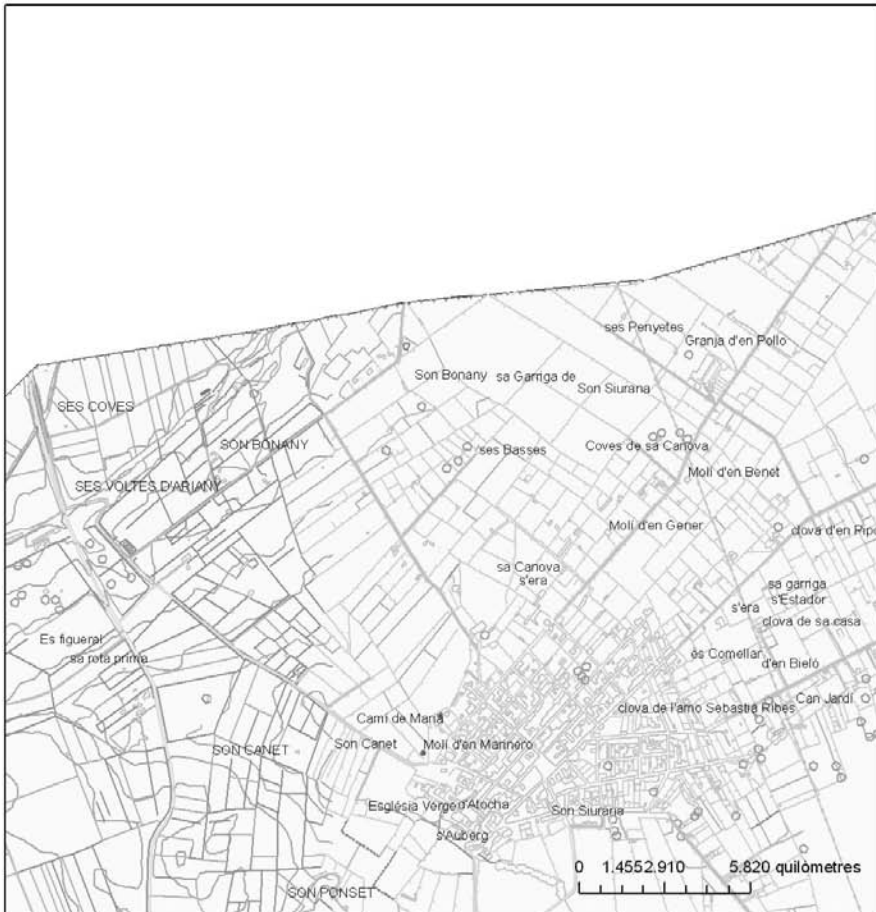
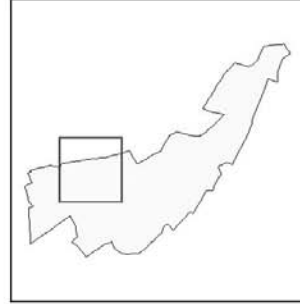
1. Ses coves de sa Canova
2. S'era
3. Ses Basses Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
4. Ses Penyetes. Apareix al Mapa General de Mallorca 1962
5. Son Bonany Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
6. Ses coves
7. Son Canet
8. Can Carreres

Son Bacs

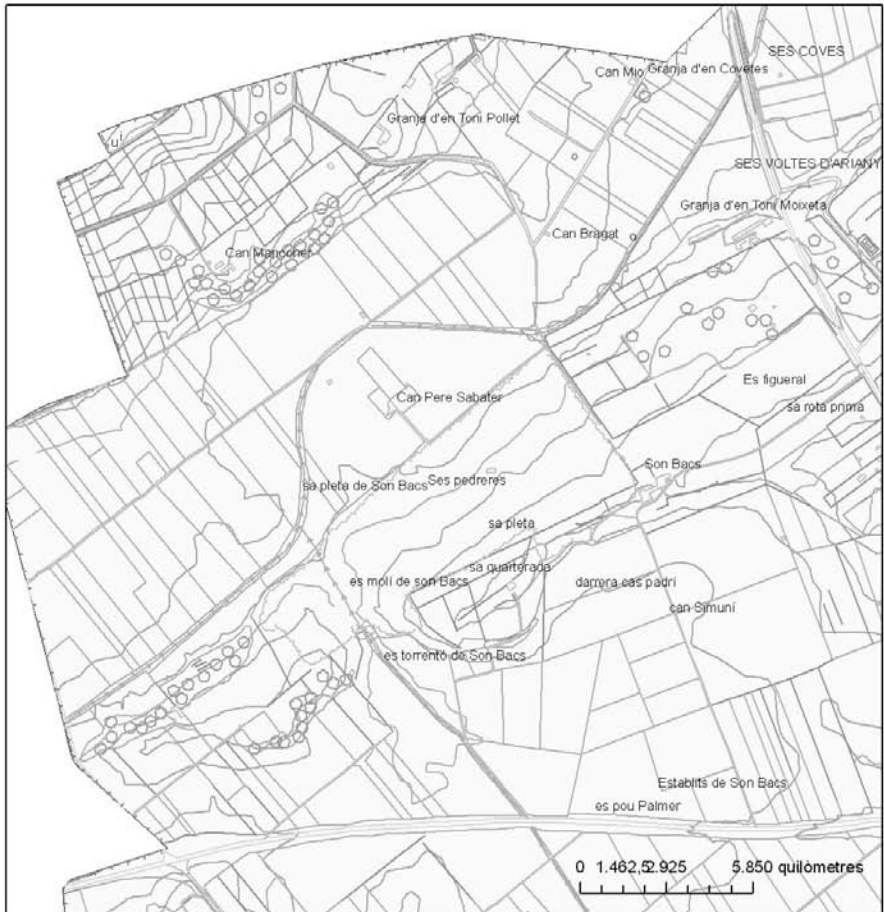
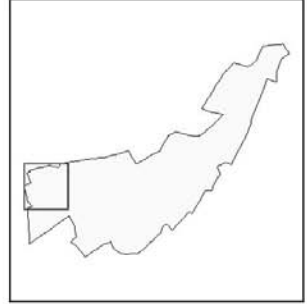
Apareix al Mapa de Mallorca del Cardenal Despuig (1784), amb la grafia 'Son Bachs' Apareix al Mapa General de Mallorca 1962.

1. Sa rota prima
2. Es figueral
3. S'era
4. sa Cisterna
5. Can Simuní
6. Ses pedreres
7. Sa pleta de Son Bacs
8. Cas Padrí
9. Darrera Cas Padrí
10. Sa Quarterada
11. Sa Pleta
12. Es molí d'aigua

Toponímia d'Ariany. Sa Canova

Toponímia d'Ariany. Son Bacs

13. es torrentó de Son Bacs
14. Establlits de Son Bacs
15. Torrent de Banderola
16. Can Pere Sabater
17. Can Bragat
18. Granja d'en Covetes
19. Can Mio
20. Granja d'en Toni Pollet
21. Rafal de Son Bacs
22. Puig des Rafal

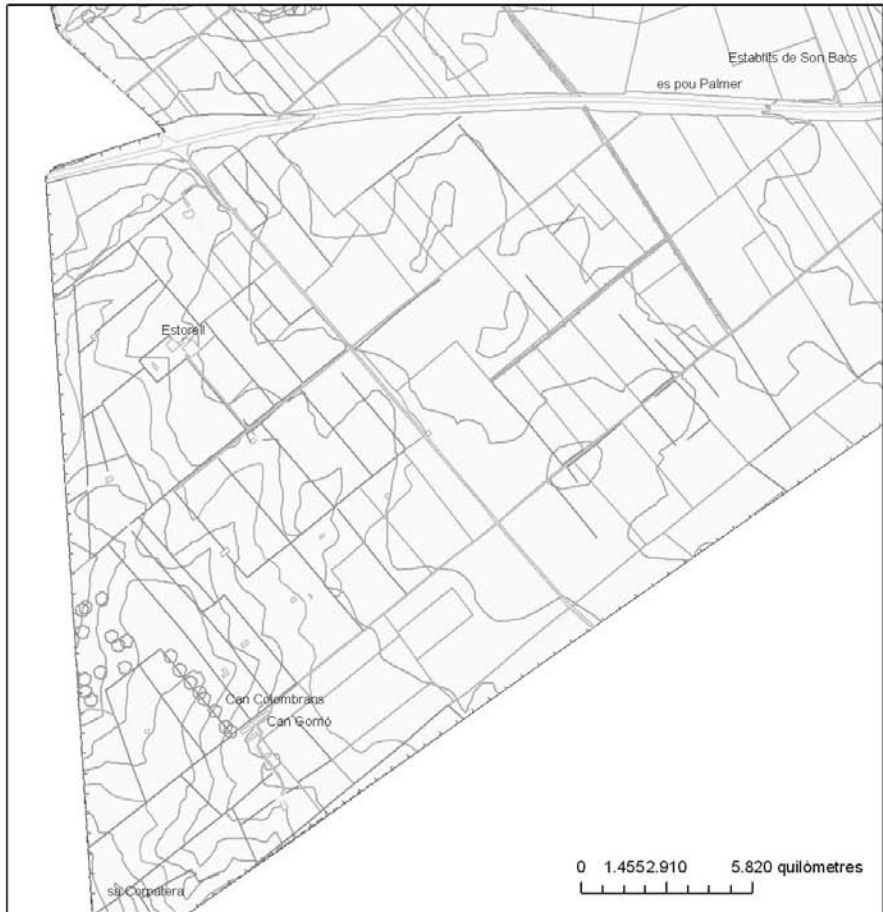
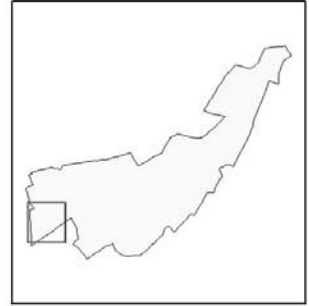
Contrada d'Estorell

1. Estorell Segons Andreu (L'Ordinació de Petra...,2000) la possessió de s'Estorell es correspon amb Sotalell, alqueria que apareix al llibre del repartiment de Mallorca com l' Alqueria Xutalel amb una extensió de X (*"Capbreu de les divisions del Regne de Mallorca ..."*) A 1306 Àries Ferrandis estableix dues peces de terra. camp dit Cruix. Honors de l'alqueria Ariany.... síquia reial nova i garriga de l'alqueria d'Ariany. honor de **Sotalell...** (Rosselló Vaquer, 1994) Apareix al Mapa General de mallorca 1962.
2. Can Colombrans.
3. Can Gorrió
4. Sa Corbatera. Apareix al Mapa General de mallorca 1962.

ALGUNS TOPÒNIMS DESAPAREGUTS O NO LOCALITZATS

1. El Clos
2. La Era. Pareix ésser que era una contrada relativament extensa pel nombre de topònims que apareixen als diferents estims i cadastres
3. Sa garriga d'Ariany.
4. Na Menorquina
5. L'avenc del camp
6. Camp dels capellans
7. S'escala de l'orgue a Son Bacs. Era l'escala que comunicava la planta baixa amb el primer pis de les cases de Son Bacs. Actualment aquesta part de l'estructura de les cases ha desaparegut i la informació que tenim es a través de les fonts orals.
8. Calderitx Billoc. Apareix al Mapa General de mallorca 1962. No s'ha pogut localitzar.

Toponímia d'Ariany. Estorell

DISTRIBUCIÓ DEL GENÈRIC CLOVA A ARIANY

Per tal de fer una contribució a l'article de Gabriel Alomar Garau, que tractava de la distribució geogràfica del genèric clova a Mallorca, a continuació se'n fa un petit anàlisi sobre la seva distribució a Ariany.

Com es pot observar la distribució geogràfica de les cloves a Ariany presenta una concentració elevada prop del nucli urbà d'Ariany. Aquesta concentració s'escampa cap a gregal i es va dispersant poc a poc. Pareix ésser que el factor determinant es la dimensió de les parcel·lacions ja que, si bé prop del municipi aquestes presenten superfícies reduïdes, a mesura que ens dirigim fora vila aquestes augmenten la seva extensió i la presència del genèric esdevé residual.

Per tant podríem afirmar que al cas d'Ariany, la presència del genèric clova ve determinat per la presència de petites parcel·lacions prop del nucli urbà i els diferents processos d'establiment d'algunes possessions com Calderitx i Son Gener, encara que també trobam dos topònims a Son Nivorra que pareixen trencar aquesta pauta.

Llistat de topònims amb el genèric clova

Calderitx

1. Clova de s'era Sa clova de ses cent remugues
2. Sa Clova dets ametlers o sa tanca d'enmig
3. Sa Clova Borda
4. Ses Cloves Primes

Establits de Calderitx

5. Clova de ses Tapareres
6. Clova d'en Pep Digón

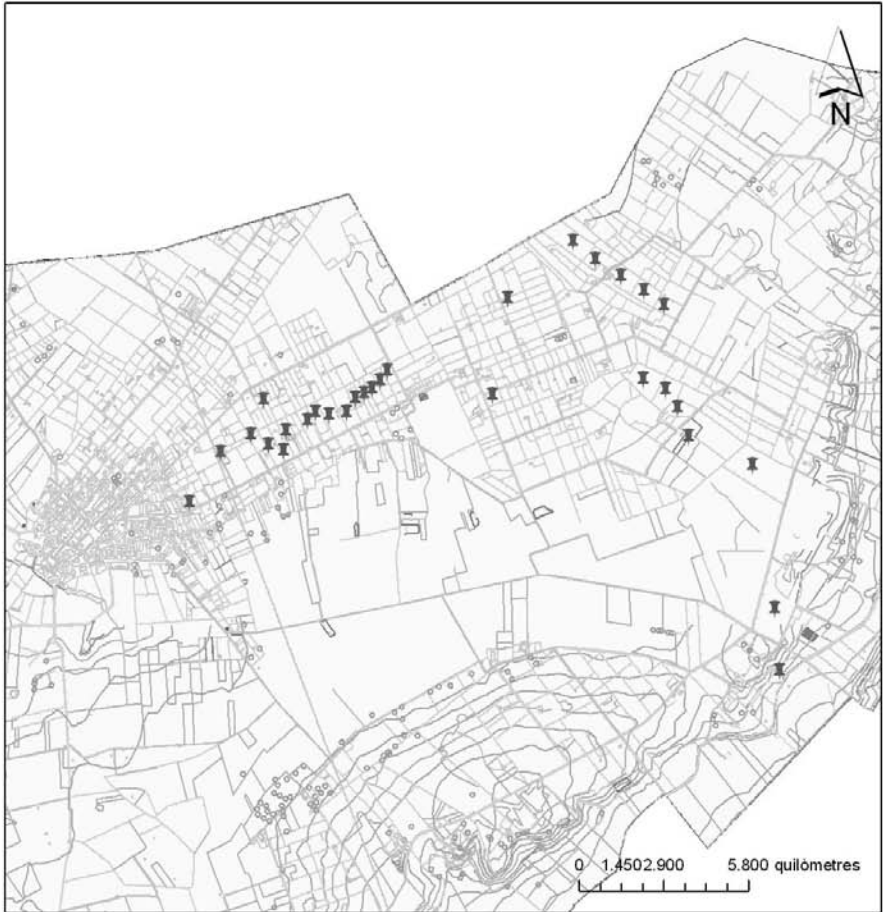
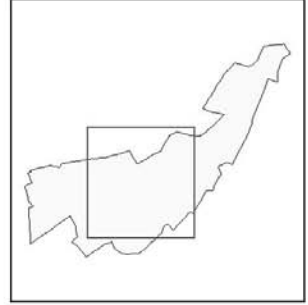
Son Gener

7. Sa clova d'en Ferriol
8. Sa clova de dalt
9. Sa clova d'enmig
10. Sa clova de darrera
12. clova d'abaix

Son Nivorra

13. Sa Clova
14. Sa Clova de sa banda de Son Ribot

Distribució del genèric
clova a Ariany

Son Siurana

15. Clova de l'amo Sebastià Ribes
16. Clova de sa Casa
17. Clova d'en Joan Caldentey
18. Clova d'en Pipo
19. Clova d'en Toni Pou
20. Clova de l'amo Llorenç Pavana
21. Clova de l'amo Bernat Roat
22. Clova de l'amo Llorenç Ximena
23. Clova de Ca l'amo Joan des Senyor
24. Clova d'en Guillem "Potdir"
25. Clova d'en Joan "Potdir"
26. Clova d'en Palou
27. Clova de Ca l'amo en Joan de sa Creu
28. Clova de Ca l'amo en Jaume Bonet
29. Clova de Can Roig

FONTS DOCUMENTALS I BIBLIOGRÀFIQUES

Fonts documentals

A l'Arxiu del Regne de Mallorca:
cadastre de 1578

A l'Arxiu de Petra :

"Libre de Stims dels mobles i immobles de la p.nt vila y terma de Petre fets en los mesos de agost y satembre del any 1604"

Estims de 1623

Llibre de Cadastre de la pnt vila de petra en lo any 1717

Libro de Cadastro de 1800

Villa de Petra. Apeo y avaloración general del capital y productos especificos de todas las tierras, edificios y propiedades de dicha villa en el corriente año 1818...

Fonts bibliogràfiques

BERARD, G: " *Viaje a las villas de Mallorca*" 1789, Ajuntament de Palma, 1983

HABSBURG-LORENA, L.S.: *Die Balearen*, Tom V. Pàg. 43

ROSSELLÓ, R. “ *Notes Històriques de Petra*” Sa Nostra, Petra. 1985

Gran Enciclopèdia de Mallorca(1989-99) Ed. Promomallorca, XXII vols, Inca.

AGUILÓ, C. «Un nom precatalà de filiació llatina ben documentat:*Es Camp Cucurutx* (Ariany, Mallorca)» a *Estudis de llengua i literatura en honor de Joan Veny*, volum I. 1997, Barcelona: Departament de Filologia Catalana (Universitat de Barcelona), Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

ROSSELLÓ, R.: “ *Notes per a l'història d'Ariany*”M.Font Ed., Palma, 1994

Ariany. Guia dels pobles de Mallorca Última Hora.Mallorca.2000

Petra. Guia dels pobles de Mallorca. Última Hora. Mallorca. 2000

ANDREU GALMÉS, J.: “*L'Ordinació de Petra, any 1300. Teoria i realitat*”Ajuntament de Petra. 2000

ORDINAS GARAU, A.: “*Geografia i Toponímia a les Illes Balears. La terminologia geogràfica en els noms de lloc*” Editorial Moll. 2002

ANDREU GALMÉS, J.: “El molí d'aigua fariner de Son Bacs(Ariany).Un edifici singular en dins la tradició mallorquina.”pp.369-384. IV Congrés Internacional de Molinologia. Consell de Mallorca 2005.

ALOMAR GARAU, G.: “*La distribució del genèric clova a Mallorca*” Actes de la XVIII Jornades de Toponímia i Antroponímia. Selva 2005

ROSSELLÓ BORDOY, G.: Documents cabdals del Regne de Mallorca “*Capbreu de les divisions del Regne de Mallorca entre lo Rey y els seus a 1 de juliol de M CC XXX II*” Parlament de les Illes Balears, 2007.

Fonts cartogràfiques

DESPUIG DAMETO, A.: “ Mapa de l'illa de Mallorca” 1784

ALCANTARA PEÑA, P :“Registro que comprende el plano general estadístico del término de Petra en escala 1/ 10000 y los planos por secciones del mismo término, en escala mayor de 1/2500” 1864.

MASCARÓ PASSARIUS, J.: “Corpus de toponimia de Mallorca : relación alfabética de los topónimos registrados en el Mapa General de Mallorca, Escala 1:31.250”, Palma, 1952-1962

Mapa Topogràfic Balear. Escala 1:5000. 1995. Conselleria d'Obres Públiques i Transports del Govern Balear.

“Plante de la Mola entre sin possessions de Garau” (Andreu 2000) circa XVI

LLAUGER, J.A; ORDINAS, A; PLANISI, H: Nomenclàtor de la toponímia major de les illes Balears,) Consorci per al foment de la llengua catalana i la projecció exterior de la cultura de les illes Balears COFUC. 2007